

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119206033
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119206033.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, IČO: 30 807 484, proti žalovaným: 1/ F. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, B. A., t.č. ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, a 2/ X. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, t.č. ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o zaplatenie 4.331,14 eur, o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 21. októbra 2020, č.k. 19C/24/2019-86, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanému 1/ uložil zaplatiť žalobcovi sumu 4.331,14 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť žalovanému 2/ uložená platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Trnava č.k. 19C/24/2019-51 zo dňa 17.07.2019 a v rozsahu plnenia žalovaného 2/ zaniká povinnosť plniť žalovanému 1/ uložená týmto rozsudkom. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a § 166c ods. 1 písm. d) zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, keď na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný 1/ F. P. a žalovaný 2/ X. Q. sa dopustili voči J. L. zavineného protiprávneho konania, za čo boli i odsúdení. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, žalobca má právo na náhradu dávok poskytnutých z dôchodkového poistenia sirotám V. L. a X. L. vo forme sirotského dôchodku, ktoré boli za obdobie od 19.03.2017 do 18.03.2018 vyplatené poškodeným v celkovej výške 4.331,14 eur. Čo sa týka námietky žalovaného, že - na jeho majetok bol vyhlásený konkurz a Sociálna poisťovňa sa neprihlásila a neuplatňovala si danú pohľadávku, čím sa jej pohľadávky stali nevymáhateľné - súd uvádza, že ako vyplýva z citovaného ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, predmetná pohľadávka nie je dotknutá oddĺžením, nakoľko sa jedná o pohľadávku spôsobenú úmyselným konaním. Preto uvedená námietka žalovaného 1/ nebola dôvodná. Na základe uvedených skutočností súd zaviazal žalovaného 1/ na zaplatenie sumy 4.331,14 eur, keď žalovaný 2/ bol na zaplatenie zaviazaný právoplatným platobným rozkazom. Zároveň vo výroku I. súd vyjadril vzťah medzi plnením žalovaného 2/ na základe platobného rozkazu a plnením žalovaného 1/ na základe rozsudku. O náhrade trov konania žalobcu rozhodol súd podľa ust. § 251, § 255 Civilného sporového poriadku v spojení s čl. 4, 17 Civilného sporového poriadku tak, že mu náhradu trov konania nepriznal, hoci mu nárok na náhradu trov konania vznikol, keď v konaní bol úspešný. Zo

spisového materiálu mal súd preukázané, že žalobcovi v konaní žiadne preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky nevznikli, preto trovy konania ani nežiadal priznať, čo vylučovalo možnosť ich priznania, preto vychádzajúc z čl. 4 a 17 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu, rozhodol súd už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí tak, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1/, ktorý s napadnutým rozsudkom v celom rozsahu nesúhlasil, pretože ide o pohľadávku, ktorú si Sociálna poisťovňa neuplatnila v konkurze, a tiež sa jedná o sekundárnu pohľadávku súvisiacu s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 1T/1/2012, resp. Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3To/9/2013. Keďže vymáhanie pohľadávky za právne služby v danej trestnej veci v sume 1.781,22 eur mu Krajský súd v Bratislave rozhodnutím zo dňa 27. januára 2018 zastavil z dôvodu vyhlásenia konkurzu na jeho majetok a výkon ďalšieho vymáhania pohľadávky vyhlásil za neprípustný. Rovnako i vymáhanie ďalších poplatkov za súdne konania boli z dôvodu konkurzu zastavené. Bol toho názoru, že ak mu boli zastavené exekúcie za právne služby, súdne poplatky, väzbu, ktoré priamo súvisia s prípadom predmetnej vraždy, tak má byť automaticky zastavené aj exekučné konanie súvisiace s výplatou sirotských dávok, ktoré nie sú priamym dôsledkom daného skutku, ale až sekundárnym. V prípade pokračovania vymáhania daných pohľadávok je podľa jeho názoru pošliapaná akákoľvek právna istota vzhľadom na judikaturu Najvyššieho súdu, ako aj Ústavného súdu SR.

4. K odvolaniu žalovaného 1/ sa písomne vyjadril žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Poukázal na to, že svoj nárok opiera o ustanovenie § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, podľa ktorého má Sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Žalobca svoj nárok preukázal čo do dôvodu, ako aj výšky potvrdením o dávkach vyplatených z dôchodkového poistenia - sirotského dôchodku V. L. a X. L.. Základným predpokladom uplatnenia práva Sociálnej poisťovne podľa § 238 zákona o sociálnom poistení je príčinná súvislosť medzi zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, v tomto prípade žalovaných 1/ a 2/, a následkom, t.j. splnenie niektorej zo zákonom stanovených podmienok pre vznik povinnosti nositeľa nemocenského poistenia, úrazového poistenia a dôchodkového poistenia plniť voči účastníkovi nemocenského poistenia, úrazového poistenia a dôchodkového poistenia formou poskytovania nemocenskej dávky, úrazovej dávky alebo dôchodkovej dávky. Sociálna poisťovňa je povinná poskytovať dávky bez ohľadu na dôvod, z ktorého došlo k poskytnutiu dávky. Žalobca si uplatňuje náhradu škody, ktorá mu vznikla vyplatením dôchodkových dávok, ktoré majú charakter dlhodobých dávok, ktoré sa vyčísľujú spravidla za rok. V dôsledku toho, že ide o priebežne vyplácané dávky, tieto majú charakter tzv. splátkového plnenia, uplatnenie práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody sa odvíja od dátumu výplaty splátky poskytnutej dávky. Predmetná pohľadávka je podľa jeho názoru oddĺžením nedotknutou pohľadávkou, keďže v zmysle ust. § 166c písm. d) zákona o konkurze oddĺžením nedotknutej pohľadávky sú okrem iného aj pohľadávky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 19C/24/2019 je zaplatenie 4.331,14 eur.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalovanému 1/ uložil zaplatiť žalobcovi sumu 4.331,14 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť žalovanému 2/ uložená platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Trnava č.k. 19C/24/2019-51 zo dňa 17.07.2019 a v rozsahu plnenia žalovaného 2/ zaniká povinnosť plniť žalovanému 1/ uložená týmto rozsudkom. O

nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal.

8. Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Uvedený odvolací dôvod je daný, ak súd prvej inštancie posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

9. Odvolateľ videl nesprávne právne posúdenie v tom, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je v zmysle ust. § 166c písm. d) zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii nedotknuteľnou pohľadávkou.

10. Pohľadávka uplatňovaná žalobcom v predmetnom konaní má právny základ vzniku žalobcom tvrdenom a súdom konštatovanom zavinenom protiprávnom konaní žalovaných, a teda svojim charakterom spadá do skupiny pohľadávok, ktoré je pre účely konania o konkurze podľa štvrtej časti zákona o konkurze a reštrukturalizácii (oddlženie fyzickej osoby) možné subsumovať pod nedotknuteľné pohľadávky podľa § 166c ods. 1 písm. d) citovaného zákona.

11. Je nepochybné, že v danom prípade ide o uplatňovanie pohľadávky, ktorá vznikla zo zodpovednosti žalovaných za škodu spôsobenú ich úmyselným protiprávnym konaním, v dôsledku ktorého došlo ku škode spôsobenej na zdraví.

12. Pokiaľ ide o právny osud takýchto oddĺžením nedotknutých pohľadávok a o nakladanie s nimi pre účely ich uspokojenia v rámci oddĺženia fyzickej osoby, zákonodarca tým, že v zákone o konkurze a reštrukturalizácii vytvoril explicitne pozitívnu enumeráciu takúto špeciálnu skupinu pohľadávok, vyjadril osobitný záujem spoločnosti na to, aby pohľadávky zákonom privilegovaných veriteľov alebo pohľadávky vzniknuté na základe zákonom privilegovaného titulu nepodliehali striktnej úprave prihlasovania pohľadávok v konkurze vyhlásenom na majetok fyzickej osoby. Rovnako tieto pohľadávky nepostihuje následok preklúzie - zániku právneho nároku na ich vyplatenie v prípade ich neprihlásenia do konkurzu alebo v prípade zrušenia konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu (osobitnému režimu uplatňovanému vo vzťahu k nedotknutým pohľadávkam pri oddĺžení fyzickej osoby zodpovedá aj zákonná úprava fakultatívneho prihlásenia, resp. uplatnenia tejto skupiny pohľadávok v konkurze fyzickej osoby podľa § 166c ods. 3 v spojení s § 167l ods. 1 vety prvej zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

13. Z vyššie uvedených dôvodov, pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je pohľadávkou nedotknutou oddĺžením, postupoval správne, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď súd prvej inštancie správne rozhodol i o nároku na náhradu trov konania.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, za použitia čl. 4 ods. 1 a čl. 17 Základných princípov CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi nepriznal proti žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď z obsahu spisového materiálu neboli preukázané žiadne vynaložené trovy.

15. Senát odvolacieho súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).